

FIȘA DISCIPLINEI

Teorii contemporane asupra artei

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie în Limba Maghiară
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclu de studii	Licență (BA)
1.6. Programul de studii / Calificarea	Istoria artei
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Teorii contemporane asupra artei				Codul disciplinei	HLM2607
2.2. Titularul activităților de curs		Lect. univ. dr. Gregus Zoltán					
2.3. Titularul activităților de seminar		Lect. univ. dr. Gregus Zoltán					
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					5
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				65	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Estetică
4.2. de competențe	Cunoașterea conceptelor fundamentale ale esteticii

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Videoproector sau tablă digitală
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Lectura individuală săptămânală a bibliografiei

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	C1 Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupoziii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici. C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură. C3 Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme. C4 Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane.
Competențe transversale	CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente. CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Introducerea studenților în terminologia contemporană asupra artei; - Familiarizarea studenților cu noțiunile și discursurile contemporane asupra artei contemporane
7.2 Obiectivele specifice	- Cursul vizează prezentarea teoriilor contemporane legate de curente filosofice asupra artei (estetica fenomenologică, hermeneutică, teotia critică) - Familiarizarea studenților cu anumite probleme specifice ale artei (avangardă, reproducere, aura, autor, temporalitate), într-o legătură strânsă cu arta avangardă și contemporană

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Relația dintre teorie și artă	Curs clasic combinat cu dezbateri	
2. Artă abstractă și fundamentele teoretice ale artei avangarde	Curs clasic combinat cu dezbateri	
3. Avangarda ca discurs politic	Curs clasic combinat cu dezbateri	
4. Intermedialitatea formelor și a genurilor în artă	Curs clasic combinat cu dezbateri	
5. Estetica liniștei	Curs clasic combinat cu dezbateri	
6. Minimalismul în arta secolului 20.	Curs clasic combinat cu dezbateri	
7. Reproducibilitate și caracterul auratic ale artei	Curs clasic combinat cu dezbateri	
8. Valori cultice și industria artei	Curs clasic combinat cu dezbateri	
9. Temporalitate și sensibilitate în artă	Curs clasic combinat cu dezbateri	
10. Percepția originară în artă	Curs clasic combinat cu dezbateri	
11. Artă și psihanaliză	Curs clasic combinat cu dezbateri	
12. Opera de artă ca formă relațională	Curs clasic combinat cu dezbateri	
13. Ce rămâne din artă? Reamenajarea locului și funcția artei	Curs clasic combinat cu dezbateri	
14. Recapitulare conceptelor și cunoștințelor		
Bibliografie		

Adorno, Theodor: Művészet és művészetek. In: *Az esztétika vége – vagy se vége, se hossza?* Ikon. Bp. 1995. 263–286.
 Benjamin, Walter: A műalkotás a technikai sokszorosíthatóság korszakában. In: Uő: *Kommentár és prófécia*. Gondolat, Bp. 1969. 301–334.
 Boehm, Gottfried: Absztrakció és realitás. Művészet és művészetfilozófia viszonya a modernitás korában. *Athenaeum*. 1991 I/1. 105-120.
 Bourriaud, Nicolas: A relációs forma. In: Uő: *Relációesztétika*. Műcsarnok, Bp. 2006
 Lévinas, Emmanuel: A valóság és árnyéka. *Nappali Ház*, 1992/2, 3–12.
 Nancy, Jean-Luc: Ami a művészetből megmarad. In: *Változó művészetfogalom*. Kijárat, Bp. 2001. 21–38.
 Merleau-Ponty, Maurice: A szem és szellem. In: *Fenomén és mű. Fenomenológia és esztétika*. Kijárat, Bp. 2002. 54-78.
 Susan Sontag: A csend esztétikája. Uő: *A pusztulás képei*. Európa, 1971. 1–43.
 Slavoj Žižek: A Coca-cola mint objet petit a. In: Uő: *A törekény abszolútum*. Tipotex, Budapest, 2011.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Programarea seminarilor		
2. Capcana reprezentării la Velazquez	Interpretare de texte, dezbatere	
3. Dincolo de reprezentare. Provocările picturii contemporane	Interpretare de texte, dezbatere	
4. Absurdul și arta avangardistă	Interpretare de texte, dezbatere	
5. Statutul operei de artă	Interpretare de texte, dezbatere	
6. Hermeneutica imaginii artistice	Interpretare de texte, dezbatere	
7. Dinamism și potențialitate în imagini	Interpretare de texte, dezbatere	
8. Percepție și semnificație	Interpretare de texte, dezbatere	
9. Simultaneitate în experiența artei	Interpretare de texte, dezbatere	
10. Artă și psihanaliză	Interpretare de texte, dezbatere	
11. Teoria câmpului estetic	Interpretare de texte, dezbatere	
12. Eșecurile interpretării	Interpretare de texte, dezbatere	
13. Sensibilitatea operei de artă	Interpretare de texte, dezbatere	
14. Evaluarea activității individuale		

Bibliografie

Focault, Michel: Az udvarhölgyek. In: *A szavak és a dolgok*. Osiris, Bp. 2000. 21–34.
 Foucault, Michel: Ez nem pipa. *Athenaeum (Kép-képiség)*, T-Twins, 1993, I/4. 141–165.
 Theodor W. Adorno: Kísérlet *A játszma vége* megértésére. In: *A művészet és a művészetek*. Helikon, Bp. 1998, 163–192.
 Gadamer, H-G.: A szép aktualitása. In: *Esztétikai olvasókönyv*. Polis, Kolozsvár, 1999. 12–37.
 Boehm, Gottfried: A képi értelem és az érzékszervek. In: *Kép. Fenomén. Valóság*. Kijárat Kiadó, Bp.1997. 242–253.
 Boehm, Gottfried: Látás. *Vulgo*, II. évfoly., 1-2. szám, 2000. 218–231.
 Merleau-Ponty, Maurice: A közvetett nyelv és a csend hangjai. In: *Kép. Fenomén. Valóság* (szerk. Bacsó Béla), Kijárat Kiadó, Bp.1997. 142–177.
 Bernhard Waldenfels: A lét szétrobbantása. In: *Kép. Fenomén. Valóság* (szerk. Bacsó Béla), Kijárat Kiadó, Bp.1997. 178–190.
 Lacan, Jacques: Részletek a Hamlet-szemináriumából. *Thalassa* 1993/2. 17–28.
 Susan Sontag: Az értelmezés ellen. *Látó*. 2000/7. szám. 58–69.
 Pierre Bourdieu: A tiszta esztétika történeti genézise. In: *Változó művészetfogalom*. Kijárat, Bp. 2001. 95–106.
 Susan Sontag: Az értelmezés ellen. *Látó*. 2000/7. szám. 58–69.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul cursului oferă posibilitatea însușirii unor cunoștințe fundamentale care încurajează pe studenții să elaboreze studii și eseuri legate de arta contemporană
- Participarea la forumuri profesionale și culturale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea cursurilor predate și bibliografia de bază	Examen scris	60%

10.5 Seminar/laborator	Prezentarea referatelor	Evaluare pe parcurs	20%
	Contribuții individuale la conversație	Evaluare pe parcurs	10%
10.6 Standard minim de performanță			
- Prezență de minim 70% la curs și seminar - Participarea activă la dezbateri			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
								

Data completării:
25.09.2025

Semnătura titularului de curs

Gregus Zoltán

Semnătura titularului de seminar

Gregus Zoltán

Data avizării în departament:
31.10.2025

Semnătura directorului de departament

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "*Nu se aplică*".